

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการใช้หลักพรหมวิหาร 4 ในการบริหารงานของผู้บริหารสถานศึกษากับแรงจูงใจในการปฏิบัติงานของครูในโรงเรียนสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ผู้วิจัยได้ดำเนินการเป็นขั้นตอนดังนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
2. เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูล
3. การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
4. การเก็บรวบรวมข้อมูล
5. การวิเคราะห์ข้อมูล
6. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1. ประชากรกลุ่มเป้าหมาย ได้แก่ ครูสังกัดสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจังหวัดพระนครศรีอยุธยา ปีการศึกษา 2554 จำนวน 468 คน จาก 23 โรงเรียน

2. กลุ่มตัวอย่างเป็นครู จำนวน 211 คน ใช้วิธีการกำหนดโดยคูตารางของเครจซี่และมอร์แกน (Krejcie & Morgan) (ธีรวุฒิ เอกะกุล. 2543 : 45)

จากนั้นใช้วิธีการสุ่มแบบโควต้าตามสัดส่วนของครูที่เป็นประชากรที่อยู่ในแต่ละโรงเรียน ทั้งหมดจำนวน 23 โรงเรียน เพื่อให้ได้จำนวนกลุ่มตัวอย่างของแต่ละโรงเรียน รวมทั้งหมด 211 คน

ตาราง 1 จำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่างครูผู้สอนตามลักษณะกลุ่มเทศบาล สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

รายชื่อเทศบาลและชื่อโรงเรียนที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง	ประชากร (คน)	กลุ่มตัวอย่าง (คน)
เทศบาลนครพระนครศรีอยุธยา		
1. โรงเรียนเทศบาลวัดเขียน	42	20
2. โรงเรียนเทศบาลชุมชนป้อมเพชร	69	31

ตาราง 1 (ต่อ)

รายชื่อเทศบาลและชื่อโรงเรียนที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง	ประชากร (คน)	กลุ่มตัวอย่าง (คน)
3. โรงเรียนเทศบาลวัดตองปุโบราณคณิศสร	12	5
4. โรงเรียนเทศบาลสรรพสามิตบำรุง	32	14
5. โรงเรียนเทศบาลวัดศาลาปูน	15	7
6. โรงเรียนเทศบาลวัดรัตนชัย	13	6
7. โรงเรียนเทศบาลวัดแม่นางปลื้ม	39	18
8. โรงเรียนเทศบาลวัดป่าโค	13	6
<u>เทศบาลเมืองเสนา</u>		
9. โรงเรียนเทศบาลเมืองเสนาบดี	16	7
<u>เทศบาลตำบลท่าเรือ</u>		
10. โรงเรียนเทศบาลท่าเรือประชานุกูล	45	20
11. โรงเรียนเทศบาลวัดกลาง	17	8
12. โรงเรียนเทศบาลวัดแค	12	5
<u>เทศบาลตำบลบางนมโค</u>		
13. โรงเรียนเทศบาลวัดบางนมโค	9	4
14. โรงเรียนเทศบาลวัดสุธาโกชน์	16	7
15. โรงเรียนวัดมารวิชัย	27	12
<u>เทศบาลตำบลเจ้าเจ็ด</u>		
16. โรงเรียนเทศบาลตำบลเจ้าเจ็ดนอก	7	3
<u>เทศบาลตำบลปราสาททอง</u>		
17. โรงเรียนอนุบาลเทศบาลตำบลปราสาททอง	5	2
<u>เทศบาลตำบลท่าหลวง</u>		
18. โรงเรียนเทศบาลวัดถลุงเหล็ก	8	4
<u>เทศบาลตำบลคลองจิก</u>		
19. โรงเรียนวัดวิเวกอายุพัด	13	6
20. โรงเรียนคลองจิก (สุขสินุเคราะห์)	5	2

ตาราง 1 (ต่อ)

รายชื่อเทศบาลและชื่อโรงเรียนที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง	ประชากร (คน)	กลุ่มตัวอย่าง (คน)
เทศบาลตำบลสามกอ		
21. โรงเรียนวัดสามกอ	10	5
องค์การบริหารส่วนจังหวัดพระนครศรีอยุธยา		
22. โรงเรียนวัดช่างทอง	14	6
23. โรงเรียนวัดป่าคา (เจริญอรุณราษฎร์)	29	13
รวม	468	211

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยในเรื่องนี้เป็นแบบสอบถาม ซึ่งผู้วิจัยสร้างขึ้นจากการศึกษาค้นคว้าและรวบรวมจากเอกสาร ตำรา งานวิจัยที่เกี่ยวข้องและนำมาปรับปรุงให้เหมาะสมสอดคล้องกับความมุ่งหมายของงานวิจัย ประกอบด้วย 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถามเป็นแบบตรวจสอบรายการ (Check list) จำนวน 4 ข้อ ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา ตำแหน่งทางวิชาการ

ตอนที่ 2 ความคิดเห็นเกี่ยวกับการใช้หลักพรหมวิหาร 4 ในการบริหารงานของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ประกอบด้วยหลักพรหมวิหาร 4 ได้แก่ 1) ด้านเมตตา 2) ด้านกรุณา 3) ด้านมุทิตา และ 4) ด้านอุเบกขา จำนวน 20 ข้อ ซึ่งเป็นลักษณะมาตราส่วนแบบประมาณค่า (Rating scale) ประกอบไปด้วย 5 ระดับ คือ

5	หมายถึง	มีการปฏิบัติในระดับมากที่สุด
4	หมายถึง	มีการปฏิบัติในระดับมาก
3	หมายถึง	มีการปฏิบัติในระดับปานกลาง
2	หมายถึง	มีการปฏิบัติในระดับน้อย
1	หมายถึง	มีการปฏิบัติในระดับน้อยที่สุด

ตอนที่ 3 ความคิดเห็นเกี่ยวกับแรงจูงใจในการปฏิบัติงานของครูในโรงเรียนสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ประกอบด้วย 5 ด้าน ได้แก่ 1) ความสำเร็จของงาน 2) การยอมรับนับถือ 3) ลักษณะของงานที่ปฏิบัติ 4) ความรับผิดชอบ และ 5) ความก้าวหน้า จำนวน 22 ข้อ เป็นมาตราส่วนแบบประมาณค่า (Rating scale) ดังนี้

5	หมายถึง	มีแรงจูงใจในการปฏิบัติงานอยู่ในระดับมากที่สุด
4	หมายถึง	มีแรงจูงใจในการปฏิบัติงานอยู่ในระดับมาก
3	หมายถึง	มีแรงจูงใจในการปฏิบัติงานอยู่ในระดับปานกลาง
2	หมายถึง	มีแรงจูงใจในการปฏิบัติงานอยู่ในระดับน้อย
1	หมายถึง	มีแรงจูงใจในการปฏิบัติงานอยู่ในระดับน้อยที่สุด

การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ผู้วิจัยดำเนินการสร้างและพัฒนาเครื่องมือตามขั้นตอน ดังนี้

1. ศึกษาหลักการ ทฤษฎี แนวคิด วิธีสร้างเครื่องมือและการสร้างแบบสอบถามจากเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องที่เกี่ยวกับเรื่องความสัมพันธ์ระหว่างการใช้หลักพรหมวิหาร 4 ในการบริหารงานของผู้บริหารสถานศึกษากับแรงจูงใจในการปฏิบัติงานของครูในโรงเรียนสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

2. สร้างข้อคำถามตามกรอบแนวคิดที่ได้ เป็นข้อคำถามเกี่ยวกับการใช้หลักพรหมวิหาร 4 ในการบริหารงานของผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 20 ข้อ และข้อคำถามเกี่ยวกับแรงจูงใจในการปฏิบัติงานของครู จำนวน 22 ข้อ นำไปให้อาจารย์ที่ปรึกษาตรวจสอบเบื้องต้น

3. นำแบบสอบถามที่สร้างขึ้น ไปให้ผู้เชี่ยวชาญจำนวน 5 ท่าน โดยมีคุณสมบัติสำเร็จการศึกษาระดับปริญญาเอก ด้านการบริหารงานหรือเป็นผู้มีตำแหน่งรองศาสตราจารย์ขึ้นไป ตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content validity) เพื่อหาความสอดคล้องของข้อคำถามกับวัตถุประสงค์ โดยให้ผู้เชี่ยวชาญลงความเห็น โดยใช้เกณฑ์ ดังนี้

คะแนน +1	สำหรับข้อความที่แน่ใจว่ามีความสอดคล้องกับเนื้อหาที่ระบุไว้
คะแนน 0	สำหรับข้อความที่ไม่แน่ใจว่ามีความสอดคล้องกับเนื้อหาที่ระบุไว้
คะแนน -1	สำหรับข้อความที่แน่ใจว่าไม่มีความสอดคล้องกับเนื้อหาที่ระบุไว้

และนำมาหาค่าดัชนีความสอดคล้องของข้อความและวัตถุประสงค์ (Index of Item Objective Congruence) จากนั้นเลือกคำตอบข้อที่มีค่า IOC ตั้งแต่ 0.5 ขึ้นไป โดยแบบสอบถามการใช้หลักพรหมวิหาร 4 ในการบริหารงานของผู้บริหารสถานศึกษากับแรงจูงใจในการปฏิบัติงานของครูสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดพระนครศรีอยุธยา และแบบสอบถามแรงจูงใจในการปฏิบัติงานของครูสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจังหวัดพระนครศรีอยุธยา มีค่า IOC ระหว่าง 0.60 – 1.00

4. นำแบบสอบถามที่ได้ทำการตรวจสอบเครื่องมือเรียบร้อยแล้วไปทดลองใช้ (Try out) กับกลุ่มครูในโรงเรียนสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ได้แก่ โรงเรียนชุมชนป้อมเพชร โรงเรียนเทศบาลวัดเจียน และโรงเรียนเทศบาลสรรพสามิตบำรุง โรงเรียนละ 10 คน รวม 30 คน ซึ่งไม่ได้เป็นกลุ่มตัวอย่างในการวิจัยครั้งนี้

5. นำแบบสอบถามมาวิเคราะห์เพื่อหาคุณภาพของคำถามรายข้อและรวมโดยวิเคราะห์หาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ของแบบสอบถามทั้งฉบับด้วยวิธีการของครอนบาค (Cronbach) (บุญธรรม กิจปรีดาบริสุทธิ์, 2542 : 212) โดยใช้สูตรหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha coefficient) ได้ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามเกี่ยวกับการใช้หลักพรหมวิหาร 4 ในการบริหารงานของผู้บริหารสถานศึกษาเท่ากับ .98 และค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามเกี่ยวกับแรงจูงใจในการปฏิบัติงานของครู เท่ากับ .96 ซึ่งถือว่าแบบสอบถามฉบับนี้มีความเชื่อมั่นได้ประเภทที่เป็นความคงที่ภายใน (Internal consistency) สามารถนำไปดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลกับกลุ่มตัวอย่างจริงได้

6. จัดพิมพ์เครื่องมือฉบับสมบูรณ์ แล้วนำไปเก็บรวบรวมข้อมูลในการวิจัย

การเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยได้ดำเนินการเก็บข้อมูลดังต่อไปนี้

1. ผู้วิจัยขอความอนุเคราะห์ขอหนังสือจากสำนักงานคณะกรรมการบัณฑิตศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา ถึงผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

2. นำแบบสอบถามพร้อมหนังสือขอความอนุเคราะห์ตอบแบบสอบถามส่งถึงผู้บริหารสถานศึกษาที่เป็นกลุ่มตัวอย่างโดยกำหนดให้ส่งแบบสอบถามคืนทางไปรษณีย์ โดยสอดซองและติดแสตมป์ถึงผู้วิจัย

3. ระยะเวลาที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลตั้งแต่วันที่ 8 – 20 สิงหาคม พ.ศ. 2555

4. เก็บรวบรวมข้อมูลจากจำนวนแบบสอบถามที่ได้รับคืนกลับมาจำนวน 211 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 100

การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยได้กำหนดวิธีการวิเคราะห์ข้อมูลดังต่อไปนี้

1. สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม วิเคราะห์โดยแจกแจงความถี่ และค่าร้อยละ แล้วนำเสนอในรูปตารางประกอบคำบรรยาย

2. ความคิดเห็นเกี่ยวกับการใช้หลักพรหมวิหาร 4 ในการบริหารงานของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจังหวัดพระนครศรีอยุธยา วิเคราะห์โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป และทำการประมวลผลข้อมูลหาค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) นำเสนอโดยตารางประกอบคำบรรยาย ซึ่งกำหนดเกณฑ์การแปลผลค่าเฉลี่ย ดังนี้ (เชาว์ อินใย. 2543 : 292)

4.51 – 5.00	หมายถึง	มีการปฏิบัติในระดับมากที่สุด
3.51 – 4.50	หมายถึง	มีการปฏิบัติในระดับมาก
2.51 – 3.50	หมายถึง	มีการปฏิบัติในระดับปานกลาง
1.51 – 2.50	หมายถึง	มีการปฏิบัติในระดับน้อย
1.00 – 1.50	หมายถึง	มีการปฏิบัติในระดับน้อยที่สุด

3. ความคิดเห็นเกี่ยวกับแรงจูงใจในการปฏิบัติงานของครูสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจังหวัดพระนครศรีอยุธยา วิเคราะห์โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปและทำการประมวลผลข้อมูลหาค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) นำเสนอโดยตารางประกอบคำบรรยายซึ่งกำหนดเกณฑ์การแปลผลค่าเฉลี่ย ดังนี้ (เชาว์ อินใย. 2543 : 292)

4.51 – 5.00	หมายถึง	มีแรงจูงใจในการปฏิบัติงานอยู่ในระดับมากที่สุด
3.51 – 4.50	หมายถึง	มีแรงจูงใจในการปฏิบัติงานอยู่ในระดับมาก
2.51 – 3.50	หมายถึง	มีแรงจูงใจในการปฏิบัติงานอยู่ในระดับปานกลาง
1.51 – 2.50	หมายถึง	มีแรงจูงใจในการปฏิบัติงานอยู่ในระดับน้อย
1.00 – 1.50	หมายถึง	มีแรงจูงใจในการปฏิบัติงานอยู่ในระดับน้อยที่สุด

4. การหาค่าความสัมพันธ์ระหว่างการใช้หลักพรหมวิหาร 4 ในการบริหารงานของผู้บริหารสถานศึกษากับแรงจูงใจในการปฏิบัติงานของครูสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจังหวัดพระนครศรีอยุธยา วิเคราะห์โดยหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน (Pearson's product moment correlation coefficient) ซึ่งกำหนดเกณฑ์การแปลความหมาย ดังนี้ (พวงรัตน์ ทวีรัตน์. 2540 : 144)

.81 ขึ้นไป	หมายถึง	มีความสัมพันธ์กันในระดับสูงมาก
.61 - .80	หมายถึง	มีความสัมพันธ์กันในระดับสูง
.41 - .60	หมายถึง	มีความสัมพันธ์กันในระดับปานกลาง
.21 - .40	หมายถึง	มีความสัมพันธ์กันในระดับค่อนข้างต่ำ
ต่ำกว่า .20	หมายถึง	มีความสัมพันธ์กันในระดับต่ำ

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยใช้สถิติในการวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

1. สถิติพื้นฐานได้แก่
  - 1.1 ค่าร้อยละ (Percentage)
  - 1.2 ค่าคะแนนเฉลี่ย (Mean) ($\bar{X}$)
  - 1.3 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard deviation) (S.D.)
2. วิเคราะห์ความสัมพันธ์โดยหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน (Pearson's product moment correlation coefficient)